

Job's columns

Onze medewerker Job van Amerongen is niet alleen erg goed in de zorg voor mensen met dementie, hij heeft ook een talent voor schrijven. We vroegen hem columns te schrijven over zijn werk en dat doet hij nu alweer twee jaar elke maand. Voor de andere medewerkers op intranet.

Sinds kort maakt hij ook een aparte column voor ons magazine Extra.

Hieronder 3 voorbeelden:

Te water

We gingen dus zwemmen. Met een klein gezelschap. Twee bezoekers van de dagbehandeling en ik. De voorbereiding – althans de mijne – was niet helemaal adequaat. Ik bleek niet over een zwembroek te beschikken en dus griste ik die morgen mijn scheidsrechterbroek uit de kast als alternatief.

Eenmaal in het water had ik duidelijk geen verstandige keuze gemaakt. In het water keerde de binnenzak van deze geïmproviseerde zwembroek consequent naar buiten, zodat ik een soort van vacuum werd getrokken. Een betrekkelijk onaangename sensatie.

Na ongeveer een kwartier zwemmen in het doelgroepenbad van zwembad 'De Meerkamp' klonk er plots een luide toeter. De combinatie van water en toeter zet een jongen van de kust op scherp. Dat bleek terecht. Vlak na het toetersignaal klaterden met tsunamikracht golven door het zwembad. Samen met twee zeer behulpzame dames van Japanse komaf kon ik ternauwernood voorkomen dat mevrouw van Dijk onzacht in aanraking kwam met de randen van het zwembad. De begeleider zelf sloeg de schrik om het hart. De getroffenene had de grootst mogelijke lol.

Meneer Dubois bleek na afloop van het zwemmen wat moeilijker te sturen in het gebruik van het badhokje dan ik had verwacht. 'U staat hier wel erg voor het vaderland en in het zicht van iedereen', herhaalde hij mijn woorden. Om er vervolgens niet naar te handelen.

Drie keurige Amstelveense dames keken gecombineerd geschokt en verwijtend in zijn en mijn richting. Ik kon nadrukkelijk niet zeggen dat ik er niet bij hoorde. Toen ik meneer Dubois zo goed en zo kwaad als dat kon had geholpen met omkleden, stond ikzelf nog steeds in een natte scheidsrechterbroek. Daar mijn eigen mobiliteit en rek/strekvermogen nog beperkt zijn, moest ik gezeten tegen de kluisjes mijn adl-handelingen verrichten. Na zwetend de tubigrip om mijn linkervoet te hebben gewurmd, lukte het me niet om op te slaan.

Net toen ik op het punt stond om de thuiszorg in te vliegen, kwam meneer Dubois met een naar bleek de eer reddende suggestie: 'Pak jezelf bij zo'n openstaande kluisdeur vast en trek jezelf omhoog.' Het werkte.

'Zeer goede activiteit, dat zwemmen', merkte meneer Dubois op de terugweg op. 'Zeer voor herhaling vatbaar.'

'Zeker', beaamde ik.

Job van Amerongen

Boter op het hoofd

‘Geef het maar eerlijk toe. Je hebt ze hoogstpersoonlijk uit mijn ijskast gejat.’

Totaal verbouwereerd staar ik mevrouw Kraamer aan. Ze wijst naar drie pakjes roomboter in de centrale koelkast op huiskamer 7.

‘En van haar en hem zal je ook wel de nodige spullen hebben ontvreemd’, vervolgt ze haar tirade.

Mevrouw van Dijk en meneer Jansen blijken echter niet wantrouwend van aard en kiezen partij voor de beschuldigde. Meneer Jansen doet met ‘ziet hij er uit als een dief?’ een beroep op de ratio.

Ik ben geveleid dat mijn donkerbruine ogen nog vertrouwen bij hem inboezemen.

Mevrouw van Dijk, die mevrouw Kraamer al wat langer kent, kiest de frontale aanval. ‘Een gestoord wijf, dat ben je. Van de week had de kok al expres geen ballen in je soep gedaan en nou zal hij drie armzalige pakjes roomboter van je hebben weggenomen. Je moet je eens goed laten nakijken. En totdat je dat gedaan hebt hier niet meer in de huiskamer verschijnen.’

De beschuldigde zelf heeft ondertussen nog geen verbale duit in het zakje kunnen doen en staart glazig naar drie kuipjes roomboter in de koelkast.

‘Jullie zitten allemaal in het complot’, briest mevrouw Kraamer terwijl ze de huiskamer stampvoetend verlaat.

‘Opperuimd staat netjes’, vindt mevrouw van Dijk.

De zorgverlener in mij zegt dat ik mevrouw Kraamer in bescherming moet nemen en dus probeer ik het met: ‘Voor mevrouw Kraamer is het zelf ook heel naar dat ze soms zo achterdochtig is’ en ‘mevrouw Kraamer kan daar niets aan doen’.

Die boodschap belandt niet in vette klei, althans niet bij mevrouw van Dijk. Het is nu haar beurt om boos de huiskamer te verlaten.

‘Dat mens weet drommels goed wat ze zegt. En jij bent ook een waardeloze vent. Je laat je eerst uitschelden en dan neem je het ook nog op voor diegene.’

In de huiskamer blijf ik achter met meneer Jansen. ‘Kopje koffie?’ informeert hij. De dynamiek van de morgen maakt dat ik overtuigend ‘heel graag’ antwoord.

Job van Amerongen

De wandelaar

De wandelaar is niet meer. Gedurende ruim een jaar bezocht hij de afdeling dagbehandeling van Klaasje Zevenster. Toen hij ook in de nacht ging wandelen en bovendien steeds vaker viel, was de zorg voor zijn lieve echtgenote - toch behorend tot de meest flexibele en geduldige mensen op deze aardkloot - niet meer vol te houden. De laatste maanden van zijn leven sleet meneer Klaas op een verpleegafdeling van Brentano.

Ook daar wilde hij weg. Terug naar zijn Margot.

Wie Margot kent, begrijpt dat.

De bijnaam ‘de wandelaar’ dankte Klaas aan zijn grote mate van motorische onrust. Die onrust was overigens zeer gericht. Klaas wilde naar huis. Het huis bevond zich in de buurt van de dagbehandeling en het gevoel voor richting was nog niet aangetast, althans niet in de directe leefomgeving.

Margot stond op omvallen en had de drie dagen dat Klaas naar de dagbehandeling kwam hard nodig om op adem te komen.

Het team van de dagbehandeling had zich ten doel gesteld om Margot te stutten en omdat de dagbehandeling in het oude Klaasje geen gesloten deur kende, werd er steeds één personeelslid vrijgesteld om Klaas te volgen in zijn omzwervingen door het gebouw.

En dus liepen wij zij aan zij met Klaas. Door de gangen. Langs de receptie. In restaurant ‘De Brink’.

We legden Klaas ernstige - en hoogstwaarschijnlijk onrechtmatige - vrijheidsbeperkingen op. Aan de mimiek van Klaas was overigens niet te zien hoe hij dat waardeerde. Die mimiek was gedurende het bezoek aan de dagbehandeling steeds dezelfde en het best te omschrijven als leeg. Ook werd Klaas maar zeer zelden boos, terwijl hij moet hebben gevoeld dat wij hem beperkten.

Wat mij - en naar ik hoop ook mijn toenmalige collega's - met trots vervult, is dat de komst van Klaas naar de dagbehandeling altijd een vanzelfsprekende is geweest.

Nooit is naar Margot uitgesproken dat bezoek aan de dagbehandeling eigenlijk niet meer kon. Dit terwijl Klaas bepaalt arbeidsintensief was en zijn deelname aan groepsactiviteiten nooit vanzelfsprekend.

We waren cipers, maar van de humane soort. En naar mijn vaste overtuiging voor de goede zaak. Moge Klaas in vrede rusten.

Job van Amerongen